

**FARMA TER
VERANTWOORDING**

JAAERVERSLAG

2022

OVER ONS

The Pharmaceutical Accountability Foundation / Farma Ter Verantwoording (FtV)

Farma ter Verantwoording dient het algemeen belang door te streven naar toegang tot medicijnen. Geneesmiddelen en medische technologieën worden op maatschappelijk verantwoorde en duurzame wijze beschikbaar gesteld. In dit verband hecht de Stichting waarde aan een eerlijke prijsvorming en distributie die in overeenstemming is met geschreven en ongeschreven nationale, Europese en internationale rechtsnormen.

Wij trachten onze doelstellingen te bereiken door advies en informatie te verstrekken aan regeringen, belanghebbenden, professionals en het grote publiek. Als dat niet helpt, bereiken we onze doelstellingen door mogelijke juridische stappen rond te hoog geprijsde medicijnen.

2022 HOOGTEPUNTEN

FtV had een druk 2022, met verschillende belangrijke stappen voorwaarts. Hoogtepunten zijn:

Onze eerste zaak heeft ‘geloond’!

De veroordeling van Leadiant Biosciences door de Nederlandse mededingingsautoriteit (ACM) in juli 2021 voor 19,6 miljoen euro, in antwoord op een verzoek van FtV om hun concurrentiebeperkende praktijken te onderzoeken, heeft nu tot actie geleid in verschillende andere landen. De onderneming kreeg nog meer boetes opgelegd wegens concurrentiebeperkende praktijken in Italië en Israël. Leadiant heeft ook eindelijk de Nederlandse boete betaald.

Lancering van de Fair Pharma Scorecard

FtV heeft in juni met trots de Fair Pharma Scorecard gelanceerd, een instrument dat 26 producenten van Covid-19 vaccins en therapeutica beoordeelt op hun naleving van internationaal erkende mensenrechtenprincipes. Het Nederlandse tijdschrift Trouw pikte het nieuws op, evenals het internationale tijdschrift Stat News.

Buitensporige winsten en verdringing van zorg door AbbVie

Op 21 december 2021 stuurde de Pharmaceutical Accountability Foundation (PAF) een [aansprakelijkheidsbrief](#) aan AbbVie. In overeenstemming met de waarde die PAF hecht aan eerlijke prijzen, riep de stichting AbbVie ter verantwoording voor de buitensporige prijzen die zij voor Humira in rekening bracht tussen 2004-2018 terwijl het geneesmiddel nog door een octrooi werd beschermd. PAF heeft AbbVie gevraagd te reageren op het standpunt dat zij oneerlijk heeft gehandeld door deze buitensporige prijzen aan te rekenen en dat dit heeft geleid tot een verdringing van zorg binnen het Nederlandse gezondheidszorgstelsel, waardoor belemmeringen voor de toegang tot zorgproducten en -diensten voor Nederlandse burgers zijn ontstaan en een ernstig verlies van Quality Adjusted Life Years (QALY's) is ontstaan.

Webinars en richtlijnen

PAF organiseerde op 27 januari een vervolgwebinar over de “Macht van het recht”. Dit webinar was gewijd aan onze onlangs gepubliceerde [richtsnoeren voor juridische procedures door NGO's](#). De ‘[Guidelines for Responsible Pharmaceutical Behaviour during Covid-19](#)’ werden gepubliceerd tijdens een webinar op 3 maart. Alle PAF webinars kunnen worden bekeken op het [PAF Youtube kanaal](#).

Publicatie artikel: Tijdschrift voor gezondheid en mensenrechten

Het academische [standpunt](#) van PAF “Upholding Human Rights in the Wake of Covid-19: Time to Strengthen Pharmaceutical Accountability” werd gepubliceerd in het decembernummer van het tijdschrift [Health and Human Rights](#). Het presenteert de gegevens van de Fair Pharma Scorecard en stelt nieuwe manieren voor om de farmaceutische verantwoording in Nederland te versterken.

HET TEAM VAN FTV GROEIT

Dit jaar heeft PAF 5 nieuwe leden verwelkomd in haar adviesraad: Anna Laskai, Edwin de Voogd, Mahboebeh Alipour, Andre den Exter en Aart Hendriks. PAF organiseerde ook een stage voor Martina Liccardo, die een uitstekend onderzoeksartikel schreef over de rol van het Europees Geneesmiddelenbureau in het prijsmisbruik van Leadiant met CDCA.

Het Comité van aanbeveling van PAF is ook gegroeid en heeft nieuwe leden verwelkomd Chris Oomen, Godelieve van Heteren, Gilles de Wildt, Haaijer-Ruskamp, Pim van Gool, Gerrit van der Wal, Prisca Zwanikken, and André Knottnerus.

ONS NIEUWE LOGO

Met trots presenteerde FtV ons gloednieuwe logo, dat alle pijlers van ons werk vertegenwoordigt: de wet, farmacie, geld en medicijnen.

VOORUITKIJKEN

Plannen
voor 2023

In het komende jaar zullen wij ons blijven richten op het vinden van innovatieve manieren om de verantwoordingsplicht op farmaceutisch gebied te stimuleren. We zullen de mogelijkheden onderzoeken om in Nederland een zorgplicht voor farmaceutische bedrijven in te voeren en we zullen de gevolgen van onze zaak CDCA-Leadiant in andere rechtsgebieden blijven volgen. We starten ook een project over zorgplicht, gefinancierd door de People's Vaccine Alliance en Frontline Aids. Blijf op de hoogte!

